

d'acord amb el deler dels seus oients, per apartar-los de la veritat i tornar-los a la falla" (2 Tim. IV, 1-4). Joan d'Avila predicà Jesús Crucificat, les virtuts evangèliques, la contrició, l'ascetisme, els novíssims, quasi de la mateixa manera que, entre nosaltres, predicà Sant Antoni M.ª Claret, deixeble seu a pesar de les tres centúries que els separaven. Va fundar escoles i universitats, fou l'amic dels humils, la guia pels errats, el propagandista de la fe fins per mitjà de fulles volanderes, el consultor dels sapient, l'home de virtuts admirables. Més va conjurar-se la crisi religiosa amb el seu apostolat, que no l'Església amb els seus anatemes, la Inquisició amb els seus processos, l'emperador amb els seus exèrcits, que amb la dialèctica dels polemistes. La paraula de l'Evangeli té una virtut eterna, a desgrat de que les circumstàncies puguin semblar adverses. Parafraçant Sant Pau, podia repetir les seves paraules: "Quan semblo més feble és quan, en realitat, experimento un major ardiment i una major fortalesa" (2 Cor. XII, 10). La doctrina de Déu no és sembrada en va.

Un sant en una constel·lació de sants

Joan d'Avila no passà de sacerdot i de sacerdot missioner, encara que, segons sembla, li foren ofertes les mitres de Segòvia i de Granada, que va declinar per modestia i per dedicar-se de ple a l'evangelització del poble. I, no obstant, ell és la figura més representativa de l'ascètica castellana, fins la primera meitat del segle XVI, i—en alguns moments del tractat "Audi filia"—és ell qui enceta la mística en el mateix idioma. Però hi ha més. Joan d'Avila és el mestre de grans mestres, singularment de Fra Lluís de Granada, el seu biògraf. I encara més. Ell fulgura en una constel·lació de sants, cosa extraordinària—llevat dels temps apostòlics i dels màrtirs—en els no fundadors de les grans ordes religioses.

Per les notes biogràfiques i pels epistolaris de l'època, el trobem estretament relacionat amb Sant Ignasi de Loyola, el qual digué d'ell: "Quisiera el santo Padre Avila venirse con nosotros (la Companyia de Jesús) que aquí le trujéramos en hombros como el arca del Testamento". I amb Sant Francesc de Borja, amb Sant Pere d'Alcàntara, amb Sant Joan de Déu, amb Sant Joan de Rivera, sembla que amb Sant Joan de la Creu i amb Santa Teresa de Jesús, qui li demanà consell i va encomanar-li la revisió d'algun dels seus llibres. A ells podria afegir-se Sant Tomàs de Vilanova, encara que no s'arribaren a conèixer. I de la mateixa manera fulguren al seu entorn moltes ànimes escollidíssimes com els Venerables Fra Lluís de Granada, Ferran Contreras, el P. Mariá Gutiérrez, Sor Sansa Carrillo, Sor Leonor de Còrdova... Amb posterioritat, molt aprengueren del d'Avila un Sant Francesc de Sales, un Sant Alfons M.ª de Ligori i el ja al·ludit P. Antoni M.ª Claret. Jo no sé pas d'hagiografia però crec difícil que, a l'època moderna, puguin trobar-se gaires més sants envoltats de tants altres sants, tots ells testimoni de l'excelsitud i de la fecunditat de l'obra de l'humil missioner.

L'ara Sant Joan d'Avila és el model de sacerdots en etapes de crisi de l'Església, per renovellar-la i per ésser la sal de la terra. No m'estranya que algun de tants pseudoteòlegs maldi per esborrar el catàleg dels sants. Ells són el testimoni de Crist i el nostre exemple. I, sense aquest testimoni, és molt més fàcil d'ençegar-se i de no sentir retop en les aventurades pressumpcions que, a vegades, ens sobten. Deia no fa molt el Pontífex, a propòsit del temps que correm, que ens precisen els sants. Ells, com el d'Avila, son els heralds de Crist i, per ells, el bon olor de Crist s'expandeix pel món i l'assaona, per donar fruits de vida eterna.

M. LI.

Un fenomen anomenat Teatre

La societat de consum, dentada rera dentada, cada dia es va cruspint una mica més el poc que li queda a l'home de sentiments propis, com a ser espiritual que és.

Abans, l'home estava individualment desposseït de tota possibilitat recreativa, a no ser que fos un eminent compensiu, que el refugi de la lectura—únic mitjà individual i directe—el sadollés en els seus desitjos i, per tant, estava totalment obligat, si no volia jugar amb el perill de caure en un estat d'isolament crònic, en cercar un nucli de compensació de mútues idees humanes, dita societat; bé cultural, esportiva o senzillament recreativa.

Dintre el primer i tercer grups, i en excepcionals casos en el segon, era freqüent que una de les seccions de que gaudien les societats, fos la teatral que, si bé no era la primordial, no deixava d'ésser la més representativa. Degut principalment en que era una funció diem-ne espectacle, dirgida a l'abast i gust de tothom.

La funció teatral, parlant sempre dintre del camp aficionat, donava al·licients a dos sectors separats: als aficionats del quadre escènic com a esplai i al públic com a mer espectacle de fàcil acceptació.

Però avui les coses han canviat, el teatre d'aficionats, no és ja un pretext d'esbargiment, sinó una càrrega més dintre la vida complicada que ens hem creat. L'aficionat vol i dol, li ve a repèl tenir que assistir als assaigs després d'una llarga jornada laboral, i per altra part no pot estar sense aquesta afeció.

En quant al teatre professional, està en crisi, crisi deguda a un cercle viciós fermament tancat, la qual ruptura serà difícil de superar. I no s'ha perdut per manca de públic, ja que aquest encara segueix acceptant-lo, si bé no amb la plenitud espectacular d'abans, sí com a vehicle experimental.

El cas és més greu: la crisi del teatre, s'ha creat dintre el seu món mateix. La comercialització, la fama del diner i la fama abassegadora, intenten l'auto-termini com l'escorpí en el moment del seu vaticini.

Falten autors, autors que escriguin obres de veritable vàlua literària i escènica. Falten també actors professionals capaços d'oferir-nos interpretacions manifestes d'art i que entre uns i altres encaminin de bell nou el públic cap a viaranys fressats dintre l'espectacle cultural que és el teatre.

Tot i amb això, apart d'aquest parany muntat per la societat de consum, quan sembla que tot se n'ha d'anar en orri, fa goig de veure que arreu encara s'aguanten i, per més, sorgeixen quadres d'aficionats que, desinteressadament, estoicament, com he dit abans, esmercen hores tan valuoses de la seva vida al servei del foment de l'Art Dramàtic.

A Olot en tenim una prova palpable en les nostres societats de l'Orfeó Popular Olotí i del Centre Catòlic, que porten ja en el seu haver un nombrós arxiu d'èxits, aconseguits en el decurs de molts anys de fecunda labor; i que ara, amb aquest feliç enllaç per mitjà de l'Agrupació Dramàtica Ciutat d'Olot, han assolit muntar un grup que, amb la seva actuació de l'any passat en l'obra "El tiro de gracia", ens van donar testimoni del que poden fer. Recordem, si més no, la promesa (?) que els van fer d'assistir al gran festival de teatre que té lloc a la ciutat de l'antiga Subur.

Rosyí